

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาแผนการเรียนรู้สาระพุทธศาสนาโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดอรัญญาราม อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน ผู้ศึกษามีวิธีการดำเนินการศึกษาดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ประเมินแผนการเรียนรู้ จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้สาระพุทธศาสนาโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์จำนวน 4 แผน แผนละ 3 คาบ (คาบละ 50 นาที) รวมทั้งหมด 12 คาบ ดังนี้

- 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ไฟเรียนรู้
- 1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ความกตัญญู
- 1.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความซื่อสัตย์
- 1.4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ความสามัคคี

แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียน

2. แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษามีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียนดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

1.2 ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยรวบรวมความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีหลักการสอนสังคมศึกษา ทักษะ กระบวนการทางสังคมศึกษา และเรื่องที่เกี่ยวข้องจากตำราและเอกสาร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

1.3 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษาและการคิดวิเคราะห์

1.4 ศึกษาเนื้อหาสาระพุทธศาสนา

1.5 สร้างแผนการจัดการเรียนสาระพุทธศาสนาโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดอรัญญาราม อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน จำนวน 4 แผน แผนละ 3 คาบ (คาบละ 50 นาที) รวมทั้งหมด 12 คาบ โดยเน้นกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์เป็นหลัก

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แล้วปรับเปลี่ยนตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้ควบคุมการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนแบบกรณีศึกษาและการคิดวิเคราะห์ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนแผนที่เป็นขั้นตอนแบบต่างๆ ว่าถูกต้องหรือไม่ รวมทั้งความถูกต้องด้านสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล เป็นต้น แล้วปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 คนพิจารณาเหมาะสมและสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าว่าเหมาะสมสอดคล้อง และครอบคลุมประเด็นต่างๆ แผนการจัดการเรียนรู้ของหรือไม่ โดยมีการเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- + 1 = ถ้าแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมและสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า
- 0 = ถ้าไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมและสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า
- 1 = ถ้าแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

1.9 นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบ
เกณฑ์ดังนี้

มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ของการศึกษา

น้อยกว่า 0.5 แผนการจัดการเรียนรู้ต้องแก้ไข เพราะไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ของการศึกษา

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 คน แผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผนมี
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 0.67 ถึง 1 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาสร้างและพัฒนาขึ้นมี
เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา (ภาคผนวก จ)

2. การสร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิด
วิเคราะห์ให้กับนักเรียน ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีและเอกสารเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และรูปแบบการประเมิน
แผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาและการคิดวิเคราะห์จากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินแผนการเรียนรู้ก่อนไปใช้ แล้วกำหนดกรอบการสร้าง
ตลอดจนแนวทางการส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ในแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 ศึกษาแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของ ฌพวรรณ วงศ์ปิ่น (2552, หน้า
153)

2.3 สร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการ
คิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียน ตามกรอบการประเมินที่กำหนด ซึ่งได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการ
เรียนรู้ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดสาระสำคัญ การกำหนดสาระการเรียนรู้
การกำหนดกระบวนการเรียนรู้ การกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อส่งเสริมวิถีประชาธิปไตย
สื่อและแหล่งเรียนรู้ การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล ได้รายการประเมิน 8 ด้าน จำนวน 37
รายการ

2.4 นำแบบประเมินแผนการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 หลังจากปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดทำแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ที่สมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินแผนการเรียนรู้สาระพุทธศาสนาโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดอรุณาราม อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน ผู้ศึกษาดำเนินการศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้ศึกษาดำเนินการขอหนังสือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้เชี่ยวชาญประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียน จำนวน 7 คน
2. นำหนังสือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ที่สร้างขึ้นจำนวน 4 แผน และแบบประเมิน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินพร้อมทั้งนัดหมายขอรับผลการประเมิน

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้ศึกษานำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อประเมินหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จากข้อมูลที่เป็นผลจากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียน จากผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 7 คน

ส่วนการแปลผล ผู้ศึกษาได้กำหนดค่าคะแนนของผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

- 3 หมายถึง มาก
- 2 หมายถึง ปานกลาง
- 1 หมายถึง น้อย

สำหรับเกณฑ์แปลผลค่าเฉลี่ย ผู้ศึกษาได้ปรับใช้เกณฑ์การประเมินของ บุญส่ง นิลแก้ว (2539, หน้า 146) ดังนี้

- 2.50 - 3.00 หมายถึง แผนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมาก
- 1.50 - 2.49 หมายถึง แผนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพปานกลาง
- 1.00 - 1.49 หมายถึง แผนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพน้อย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved